

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhos hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 80 fill.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszáma 300
Kéziratok nem adatnak vissza.
Hirdetések Arszabály szerint.

Iparfejlesztés.

Teljes elismeréssel adózunk az intéző köröknek, hogy évek óta meglehetősen érdeklődéssel foglalkoznak a kisipar fejlesztésével. Sajnosan tapasztalják azonban úgy az érdekelt iparosok, valamint az érdeklődő közönség is, hogy ez a fejlesztési akció alig-alig haladta meg az elmélet stádiumát.

Gyakorlati megvalósítását csak Budapesten és elvétve egyes protezsált vidéki városokban látjuk! Középszerű is vált már az ország fő- és székvárosának felszívó erejéről szólni. Törvényhozási alkotások is elősegítették ezt az abnormális állapotot. Nem szabad még gondolatban sem feltételezni, hogy akadjon magyar ember, aki hazánk féltett, dédelgetett büszkeségét: az ország szívét, ne akarná kulturális, kereskedelmi, ipari és más tekintetben is nagynak, hatalmasnak tudni. De ez az istápoltt, sok tekintetben mesterséges fejlesztés a távolabb eső és emporiális helylyel bíró vidéki városok rovására ment.

Ez a törekvés, az a sok kiváltság, az a töménytelen összehalmazott mód és eszköz koncentrált az erőket és elvonta a vidéki központoktól. Eredménye az lett, hogy Budapest rohamos léptekben, szinte hihetetlen mérvben fejlődött, a vidék pedig stagnált, igen sok város visszahanyatlott.

Különösen észlelhető ez az általános megdöbbenő jelenség a kisiparnál, amely országszerte pang, züllik. Igaz, hogy annak talpraállítása első sorban tőlünk, a társadalomtól függne!

Mert különböztessük csak meg az iparfejlesztési akciót az iparpártolástól! A fejlesztés az államnak és az erre a célra alakult testületeknek a dolga, míg ellenben az iparpártolás a közönségnek a kötelessége, amely

nemcsak a vezényleti nyelvben és jelvényekben kívánja a magyar jelleg érvényesülését, hanem a honi ipar pártolásában. Nem lenne szabad, de nem is lehet ezt is egyedül az államtól várnunk!

Hogy miképpen oldhatná meg a társadalmom is ezt az életbevágó kérdést?

A kérdés megoldása igen egyszerű! Lehetőleg a mi helyi iparosainknak adjunk munkát, kenyeret! Addig, amíg iparszükségletünket a helyi iparosokkal tudjuk kielégíteni, addig ne forduljunk idegenbe, még kevésbé külföldre. Ezt nemcsak a családi szükségleteknél kellene kötelező elvként szem előtt tartani, de a nagyszabású vállalkozásoknál is, amit a versenytárgyalási feltételekben kellene kikötni. Epp úgy, amint az állam kiköti, hogy középítkezéseknél csak a hazai munkaerő és lehetőleg csak a honi anyag használható fel, amely szabály a közhatóságokra is kötelező, épp úgy állítsa ezt a társadalom önmagának is erkölcsi szabályként fel.

Es ne idegenkedjünk új gyáralapításoktól sem, amelyek azonban ne tegyék még jobban tönkre a mi kisiparunkat. Ott a kender, a textil, a cukor és más hányféle gyáripar, a melyek mind újabb munkaerőt kívánnának és amelyek a mezőgazdaságnak is lendületet adnának!

Svi.

A két pap temetett el.

Ez a cím ékeskedik a Bácskai Hirlap nevű újságnak múlt vasárnapi számában. A cím elég szenzációs. S ez nem volna baj. De a cím után cikk is következik. Ez se volna baj. De ebbe a cikkbe az én nevem is belekerült. S ez már baj. Baj azért mert ebben a cikkben több valótlanosság van, melyeket én az igazságra való tekintettel, mivel, mondom, benne vagyok én is, kényte-

len vagyok szóvá tenni. Meg mást is akarok mondani.

Mindjárt a hangzatos cím vastag tévedés. Két papról szól. Hogy két pap temette el a halottat. Hát kérem, az igazság az, hogy egy pap se temette el. En nem kísértem el; miért, megmondom sorjában. A ki kikísérte, az „református lelkész,” vállalja-e a pap címet, nem tudom, de ha őt valaki papnak nevezi, ez voltaképpen önképtelen oldalbarágot ad a kálvinizmusnak, mivel eme hitnek egyik főtt étele, hogy papság nincs, nem is kell; az összes keresztyének között nincs lelki hatalombéli különbség. S én ezt elhiszem. Tehát úgy áll a dolog, hogy nem kettő, hanem egy pap se temette el azt a szegény halottat.

Ezt a tévedést én a cikkíró urnak nem rogom föl. Hiszen, a mint sejtem, őt nem vízzel, nem tüzzel és nem Szentlélekkel keresztelték. Azért, bár erősen kapálózik bennem az a közmondás, mely szól a hajduról és a haragútésről, nem szólok semmit. Hanem azt az egyet, minden felekezeti tekintet nélkül, megtehetné volna a mt. cikkíró, hogy megirgalmazzon a szegény Tompa utcának. Az ugyan nem hibás semmiben, mert a temetés, az ő beavatkozása nélkül, tőle elég messze, a Torma utca táján vonult volna el. Ez a tényállás az olvasóknak topografiai tájékozását, amit az ártatlan Tompa-utca összezárt, rendbehozza. Volt ott kérem Tompa, de az nem annyira az utca volt, hanem a zavarteszáló „rokonyok” sütnivalója. S ez különbség.

A hozzátartozó rokon szavaival szemben az igazság ez: A temetés bejelentésekor a bejelentők azt hazudták, s ez sajnos nem ritka a mi népünknel ily esetekben, azt, hogy a halottas ház a Magyar utcában a harmadik ház. Az is, de az utolsótól a harmadik. Vagyis a szent Rókusnál. S ezt becsületlen szándéku ember így szokta bejelenteni: „A szent-Rókushoz a harmadik.” De ezeknél a szerencsétleneknél a tisztességérzetet is elölte koldusodó népünknek szerencsétlen mániája a nagyvási hóbort, hogy ők is „kerüljenek” a halottal. Azért harmadik háznak mondták az utolsó házat, hogy minket félrevezessenek s a Kovács-utcára just formáljanak.

A Torma-utca sarkán megkért az egyik férfi, gondolom a halott asszony férje, hogy menjünk a Kovács-utcán. En, bár oktalanság azon a portengeren végig evickélni és tüszögöni, beleegyeztem mégis, a békesség kedvéért. Mig ő előreszaladt, hogy a lobogó

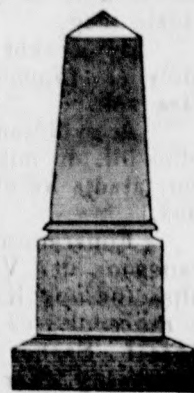
Szükség esetén tekintse meg

Gebauer és Tumbász

sirkő-raktárát

első kör, Wesselényi-utca 148. szám,

mely gazdagságával és változatosságával tűnik ki.

vívó embereket visszahívja a Torma-utcából, hozzám szaladt egy másik szintén öles férfi, nem asszony, a hogy hazudják, s ökölbe szorított kezekkel, képéből kikelve, torkaszakadtából kezdett reám orditozni, hogy ő parancsolja, hogy a Kovács-utcán menjünk. E percben visszafordult a férj is, s tán azon hiszemben, hogy ellenkezem, amavval versenyt kezdett dühösen reám orditozni, egész ok nélkül, hisz akartam teljesíteni kívánságukat. Erre az arcátianságra azonban, melylyel nem papi mivoltomat veszélyeztettem, mint a cikk a számba adja, bár nem mondtam, hanem ocsmány módon megsértették a vallási szertartást, erre mondom, én kiadám a parancsot, hogy igenis a Torma-utcán megyünk, azért, a miért ily szemtelenül sértették oktalan bömbölésökkel a szertartást s veszedései örjögésökben megfélekednek a tiszteletről, melylyel papjoknak tartoznak.

Akkor közvetlen közelben kezdtek lóbalni nagy ökleiket. Attól tartottam, hogy hozzám talál egyikük is érni. En pap vagyok de ember is. Szeretem a sportot is, de mégsem szeretném úgy gyakorolni, hogy a kezem, meg valakinek a fogakat tartalmazó testrésze, a föntmondottam hangulatban, érintkezésbe jöjjön, mert sok dolguk volna a fogorvosoknak. En pedig, mondom, pap vagyok. Azért, inkább ott hagytam őket, hogy így éreztessem velök, milyen rosszul cselekedtek. Tudom jól, hogy ha bejelenteném, bajuk volna. De az egyiknek 7-8 gyermeke van. Azért nem teszem.

Az eset csakugyan „nem mindennapi,“ de nem is olyan ritka minálunk. Alig van, vagy volt pap itt, a kivel meg nem történt volna egynehányszor. S mi az oka? Népünknek egyik betegsége, a nagyzási hóbert az oka. De meg az alkohol is. A mig az illetékes tényezők össze nem fognak, hogy népünket jobb módúvá, műveltebbé tegyék; a mig az alkoholt nem kizárólag a főzivaló megfőzésére használják, hanem a sokszor ugyis kevés „sütnivaló“ bepácolására, addig mindig lesznek ilyen dolgok.

De nekünk, katolikus papoknak, kik a keresztény erkölcsi törvény alapján kell hogy vezessük népünket, nekünk kötelességünk, a hogy csak bírnunk, küzdeni a kinövések, hibák ellen. Még akkor is, ha mások illetéktelenül beleavatkoznak, s keresztül is huzzák, a mit mi jót akartunk. Még akkor is, ha református, vagy bármineműi lelkész legyezgeti is a nagyzási hóbertot, s mi befeketítve maradunk, mint olyanok, kik a kegyeletet sértik stb. Megítélni nem itéljük meg azt a más lelkészt, hiszen ő „keresztényen felebaráti szeretetből“ teszi a mit tesz. Aszongyák. En elhiszem. De attól, hogy a káros, sokszor örült kinövések ellen küzdünk, népünknek jólfőfogott érdekében, attól nem tántorit el sem a kellemetlenség, mely minket ér, sem mások hátramoszító akadékoskodása, sem megfélemlítési kísérlet, semmi. Mi nem teszünk keresztényen felebaráti szeretetből sem másoknak káros sziveséget, de érezzük, hogy küzdelmünknek kulturális és erkölcsi értéke van, s bizunk benne hogy Isten velünk.

Raich Balázs,
káplán.

A tüzoltó egylet közgyűlése.

A szabadkai önkéntes tüzoltó egylet f. hó 24-én tartotta évi rendes közgyűlését az egyesület helyiségében. A közgyűlést délután öt órakor parancsnoksági ülés előzte meg.

Hét órakor vette kezdetét a közgyűlés, melynek főpontja a tisztikar megválasztása volt.

A gyűlésen Vermes Béla főparancsnok elnökölt, de mikor a választásra került a sor, átadta az elnökséget Szigethy Józsefnek.

Főparancsnok: Vermes Béla. Alparancsnok dr. Vermes Gyula. Tiszteletbeli alparancsnok Kopunovics Károly. Szakaszparancsnok és h. parancsnok Petonszky József Szakaszparancsnok és pénztárnok Petonszky Ferenc Szakaszparancsnokok: Matkovics Miklós, Wéber Frigyes. Szabados

Béla segédtsit mint szolgálatvezető tiszti; Szárics János segédtsit mint számtiszt; Alapfi István, Birkáss Lajos, Balázs Piri Kálmán, Pertics Péter és Fürst István segédtsitztek; Zömina Tamás, Pirisi József, Sztantics György és Bojmeczky Béla őrpáncsnokok mint parancsnoksági tagok. Az állatorvosok szintén újra meg lettek választva.

A közgyűlés nyolc órakor ért véget, mely után társasvacsora volt, az egyesület helyiségében.

A laktanya udvarát, hol a közgyűlés lefolyt, Fischer Henrik diszitő és kárpitos mint önkéntes tüzoltó diszította fel.

A t. szülők s a főt. klérus szives figyelmébe!

Szent Imre Fiunevelőintézet Szabadkán.

Szülői házon kívül tanuló ifjak számára már két év óta fennáll s állandó tanári felügyelet mellett katolikus, hazafias nevelést nyújt az ifjúságnak.

Kényelmes, egészséges emeletes épületben van egynegyed hold akácokkal befásított udvarral.

A teljes ellátás évi díja: 500 korona. Az intézetbe főgimnáziumi és polgári iskolai tanulók 25-30-an vétetnek még föl a jövő 1909-10-iki iskolai évre.

Jelentkezni lehet augusztus 15-ig. Prospektust készséggel küld

Hervanek Ödön,

869-19 főgimn. hittanár, intézeti igazgató.

Szülők figyelmébe

ajánljuk az iskolai tanév kezdetére leány- és fiu-intézeti fehérneműnket.

Wagner és Boholy

vászon-, fehérnemű- és szövött-árúk raktára Szabadkán. 889-11

A kazablankai rabbi ur Zentán.

Rettenetes! Orthodox zsidó csalta a rendőrség kezébe a rabbit.

A fiucska testének és elméjének gyilkosa.

Szombaton este öröme volt a zsidóknak. Elolvasták a Bácsmegeyi Napló névre hallgató, megpajesztelenedett, keresztényellenes ujságot.

„Naccerő, mondta az egyik, ami madár még bizonyít, hogy Klein Pál Lipót, egy tag a Jánossy-konzorciumból, nem zsidó. Naccerő!“

Keresztények is olvasták a lapnak közbeszorult cikkét. Mosolyogtak rajta, s csak annyit jegyeztek meg stilszerűen, hogy szüktül a Kohn ur.

Mi pedig, hogy szintén stilszerűek legyünk, annyi piros ribizlit kívánunk, Czicerszbeiszer Sloimi szerint, a Kohn orrára, ahányan többen olvassák a mi lapunkat mint az övét.

A zsidó lapok magaviselete kényszerít arra, hogy egy kazablankai zsidó rabbi zentai és egyéb magyarországi kalandjait ismertessük. A zentai tudósítás így ír erről:

A jótékonyosság filléréi.

Rabbi Said ben Atar, rabbi Mayer ben Atar kazablankai zsidó fia elhatározta, hogy a kazablankai forradalomban elpusztult zsidó fajrokonok utódai részére Magyarországon (hol is másutt?) gyűjtést rendez. Az ottani zsidó hitközség nevében gyűjtött pénzt rabbi Said ben Atar, a jámbor, aki egész nap imádkozott és imádkozik most is egész napon át a rendőrség börtönében.

Zentán is járt. Mindenütt nagy összeget gyűjtött. Omlott a bankjegy, az arany a zsebébe, de ő minden héten vagy kéthetenként potom 30-40 koronát küldött csak haza. Hogy a többit mire fordította? Mikor megmotoszták, találtak nála egy kiló súlyu

nehéz, vert aranyláncot, melyet a derekára osavarva viselt a testén, Remekművi arany órája is volt. Megér a lánc és óra 6000 koronát.

A legtekintélyesebb izraelita családok ajánlották rabbi Said ben Atart. Ki gondolta volna, milyen vad állat lakik benne?

A zentai vadság.

Makóról Zentára vetődött a kazablankai Said ben Atar, ahol Gombó Simonnak, a makói orthodox hitközség sameszének a fia talmudista.

Zentán megfordult Birmann Józsefnél is. Itt a házbeliék távollétében Gombó Miksa, a talmudista vigyázott a házra. Amikor a talmudista egy félreeső helyre ment, rabbi Said ben Atar utánna ment, összekötözte és testileg és lelkileg beteggé tette.

A szerencsétlen fiut hazatérő társai szabadították ki.

Birmanék megirták a dolgot Makóra. Gombó hazavitette fiát, ahol minden kiderült. A szerencsétlen apa azonnal feljelentette a gaz merénylőt a rendőrségen. A hatósági orvosi vizsgálat kétségbevonhatatlanul megállapította az állatias büntényt.

Az orthodox polgár segítsége.

Ezután elrendelték a gonosztevő nyomozását. A nyomozás azonban eredménytelen maradt. A makói rendőrség megtudta, hogy időközben megfordult Belgrádban, Zimonyban, legutoljára pedig Aradon volt. Mire azonban az aradi rendőrség nyomozni kezdett, már Aradról eltűnt.

Tegnapelőtt Csala Károly makói rendőrkapitány, a büntügyi osztály vezetője tudomást szerzett arról, hogy Said ben Atar Nagylakon van. Atküldött Nagylakra egy makói orthodox polgárt, akinek azt az utasítást adta, hogy mondja meg a tuniszinek, hogy Makón sok pénzt lehet összeszedni és hogy hozza őt magával Makóra. A letartóztatás éjjel fél tizenegy órakor történt meg.

Said ben Atar nyomban bevitték a rendőrségre, ahol elsősorban is megmotoszták. A fogoly az éjszakát a makói rendőrségnek fogházában töltötte, ahonnan tegnapelőtt este szembesítés végett Zentára kísérték.

Ugyan, hogyan írják meg ezt az esetet a zsidó lapok közbeszorult cikkeikben?

Értesítés.

ELEMI ÉS IPAROSTANONCISKOLÁK részére szükséges összes nyomtatványok az 1909/10. évre raktáron vannak és már most megrendelhetők a

Szent Antal könyvnyomdában Szabadkán,

Rákóczi-utca 4.

HIREK.

Tájékoztató.

Augusztus 1. Az ipartestületi dalárda zártkörű táncvígalmá az ipartestület helyiségében.

Augusztus 1. A magyarországi munkások rokkant és nyújtózkodások tombolával egybekötött társasvacsorája a Horgosi-féle vendéglőben.

Augusztus 8. A Műpártolók Körének kabaréval egybekötött nyári táncvígalmá a városi erdőben.

Munkaközvetítés.

Flutanonközvetítés. Az újvidéki iparomsterekhez négy évi teljes ellátásra díj nélkül közvetítés elhelyez az Újvidéki Keresztény Szociális Egyesület.

Szabafestő segéd munkára ajánkozik, cím a kiadóhivatalban.

Rövid és divatárú-üzletbe egy segéd alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban.

— A keresztzentelés. Heid A. Mária szül. König, szép kőkeresztet állíttatott fel a paripási Kálvárián, melynek felszentelése folyó hó 25-én volt. Délután a litánia után népes körmenet indult ki a kálváriára Fiedler Lajos plébános vezetése mellett, kint a plébános emelkedett beszédet intézett a hívőkhez, amelyben nyilvánosan köszönetet mondott öz. Hed A. Máriának, a kereszt felállíttójának, mint olyannak, aki szíven viseli e szent hely sorsát, amelyet őseink valóságos meggyőződése létesített. Kiemelte, hogy e hely igazán megérdemli a gondozást, mert a Golgotára emlékeztet, amelyen vette kezdetét megváltásunk s fejezte azt be Meg-

váltónk. A lelkes beszéd után felszentelte a keresztet s a körmenet visszaíndult a templomba.

— **Eljegyzés.** Frazon Ferenc bajmoki tanító szombat este tartotta eljegyzését Bajmoknak egyik művelt és szép tanítónőjével Laul Katica kisasszonnyal.

— **A szabó szakosztály ülése.** A szabadkai szabók szakosztálya, holnap, kedden d. u. fél 4 órakor, az ipartestület tanácsstermében ülést tart, a melyen az aradi országos szabókongresszuson leendő révételt tárgyalják.

— **A Műpártolók körének nyári mulatsága.** A Műpártolók körének augusztus 8-án kabaréval egybekötött nyári táncvigalmára a jegyek már kaphatók Pietsch Ferencné elnöknőnél, Vukovics pénztárnoknál délelőtt az anyakönyvi hivatalban (Eötvös-utca) és a nagytrafikban. Belépő jegy ára személyenként 1 kor. 20 fillér. A tiszta jövedelem egy része Gaal Ferenc siremléke javára lesz fordítva.

— **Munkásházak Zomborban.** Zombor szabad kir. város törvényhatósági bizottsága f. hó 30-án rendes közgyűlést tart, melynek tárgysorozatába a gazdasági munkásházák építése is felvétel. Mint illetékes helyről értesülünk a tanács egyelőre 50 munkásházat szándékozik építeni s e szép és dícséretreméltó tervéhez kéri majd a törvényhatósági bizottság jóváhagyását. Reméljük, hogy a városatyák nem zárkoznak majd el a szociális életszükséglet kielégítése elől. Ugyane alkalommal tárgyalják Schöffner József mérnöknek mint a Zomborban tervezett villamos közúti vasut előmunkálati engedélyesének, szerződéstervezetét, mely a villamos közúti vasut megvalósításának ügyét volna kivatva dűlőre hozni. Sajnos, a városi mérnök véleménye szerint ez a terv kivihetetlen s valószínű, hogy csak terv marad.

— **Az újvidéki építészeti munkás egylet** vizsgáló bizottsága 1909. évi augusztus hó 15-én vasárnap saját betegsegélyező pénztára javára a polgári lövőde helyiségében, hangversenyel egybekötött Rókus-ünnepélyt rendez, melyre az összes egyletek, a polgári és katonai hatóságok valamint Újvidék, Pétervárad és környékének lakosait tisztelettel meghívja a rendező bizottság: A zenét a cs. és kir. 70. gyalogezred zenekara szolgáltatja. Belépti-díj: személyenként 80 fillér, tagoknak családjegy kor. 160. Lövésztagek és idényjegyeket bírók belépti-díjat nem fizetnek. Kedvezőtlen időjárás esetén az ünnepély augusztus hó 22-én tartatik meg.

— **Baján átvonuló katonák.** A 86. gyalogezred parancsnoksága értesítette Baja várost, hogy augusztus hó 8-án vagy 9-én 24 órai tartózkodásra egy zászlóalj (350 ember) katonaság érkezik Bajára. Kéri, hogy az elszállásolásra gondoskodják a város.

— **Ismét a Kálócziak.** Mult héten írtuk meg a gombosi híres Kálócziakról, hogy a 66 éves vadházas id. Kálóczi Józsefet ágyasának hozzátartozói szöváltásból kifolyólag alaposan helybenhagyták s a dolog tetejébe az asszonyval együtt több rendbeli butorával odébb állottak. Most meg ismét arról értesülünk, hogy mikor a magára hagyott Kálóczi 15-én Vepřodre rándult s másnap hazajött, otthon mindent felforgatva talált és úgy tapasztalta, hogy 17 kor. 50 fillér értékű háziesszköz és élelmiszer nyomtalanul eltűnt. Lakóitól megtudta, hogy volt ágyasa Kálóczi Katalin és fia Benkovic János jártak a házban s ákulcs segítségével oda bejutva ők vitték el a hiányzó dolgokat. Az öreg Kálóczi erre bűnvádi feljelentést tett a hivatal vendégek ellen.

— **Eltoloncolt kuruzsló.** Kraosunov Mladen, görög keleti ráimadkozó szombaton kezében keresztrel, keppel s olvasóval beállított Zomborban s itt több szerb házat bejárt, hol jó pénz fejében ráimadkozással gyógyította a betegeket. De nem sokáig üzhette jövedelmező mesterségét, mert még aznap a rendőrség kezére került, mely 9 korona 44 fillér készpénzének elkobzása után illetőségi helyére toloncolta el. A babonás

ráimadkozó azzal védekezett, hogy öt hitorsosai idehívták és felmutatott egy levelet, amelyben Plavics Maca arra kéri, jöjné el Zomborba, gyógyítaná meg beteg gyermekét (ki azonközben meghalt), hogy ennek fejében 20 koronát fog kapni s hogy mások is igénybe veszik.

Fontos minden vendéglős, korcsmáros és szőlőtulajdonosra a

Bornyilvántartási könyv.

10 iv terjedelmű keménykötés, utasítással együtt, ára 1 kor. 50 fillér.

Kapható Krécsi A. Nándor könyvkereskedésében Szabadkán, Deák-utca, Kiskápolnával szemben. Telefon 2-83.

A fertőzött kut áldozata.

— Több megbetegedés. —

— Szigorú intézkedés. —

Tegnap számunkban megírtuk, hogy az Asztalos utcai ház fertőzött kutja már egy emberéletet kioltott, most ismét előfordult két újabb megbetegedés.

Weisz Miksa rendőrségi pénzkészletet tegnap, vasárnap, délután temették el nagy részvét mellett. A temetésen családja nem jelenhetett meg, mivel — mint már megírtuk, beteg fekszik az egész család a kórházban. Sőt nemcsak Weisz családja kapta meg a veszedelmes betegséget, hanem a ház többi lakója is.

Vörös Julia cselédlányt még szombaton a kórházba szállították, ahol súlyos beteg fekszik. Ma pedig Cseke Julcsa cselédlányt vitték a kórházba, akin szintén tifuszos tünetek észlelhetők.

Beteg azonkívül Fehér mozdonyvezető és családja is, azok szintén az Asztalos-u. házban lakik. A fertőzött kut elzáratásáról azonnal gondoskodás történt. A ház előtt pedig állandóan rendőr áll posztot és szigorúan ügyel, hogy a fertőzött lakásban idegen meg ne forduljon.

A lakást még tegnap, a temetés után fertőtlenítették.

Dr. Günther új tiszti főorvos, a legmesszebbható intézkedéseket léptette életbe, hogy a tifusz elterjedését megakadályozza. Az Asztalos-utcai fertőzött kutat betömési és vizsgálatot indít, ha talán más házakban is hasonló eset fordulna elő, hogy tudniillik a kut mellett személgödör volna, úgy az esetben azt is azonnal elzáratja.

A meleg időben kétszeresen is kell tartani a bajról, különösen a rossz ivóvíz ivásától kell őrizkedni a közönségnek saját érdekében.

Az Asztalos utcai fertőzött házzal kapcsolatban lehetetlen, hogy meg ne említsük egy helybeli zsidó papiros azon érzécsiklandozó leírását, mellyel a szomorú halálesettel kapcsolatban a házról ír.

A ház tudniillik azelőtt nyilvános ház volt és az erkölcselenségben élvezetet találó papiros szinte éledeleg a szemtelen leírásban, melyet egy családtag tragédiájával együtt hoz a nyilvánosságra. Mondhatjuk, sokan megbotránkoztak a zsidó sajtó eme újabb pajeszes írásmódján.

Öngyilkosság a padláson.

— A mostoha anya miatt. —

Ma kora reggel ismét egy öngyilkosság történt és erről kell tudósítást hoznunk. Ez már hamarjában a tizedik öngyilkosság ebben az utóbbi 2-3 hétben.

Ma reggel öt órakor Szabó Molnár Mihály 26 éves gazdasági cseléd öngyilkossági szándékból fölakasztotta magát és meghalt. Szabó Mihály, Mikovics Agoston lókereskedőnél volt alkalmazásban a IV. kör Zombori-ut 99. szám alatti házban.

A cselédet többi társai már régóta buskomorságot vettek észre. Mikor efelől kérdezősködtek tőle, mogorván visszavonult és nera felelt.

Gazdája azonban tudta, hogy cselédje mostoha anyjának rossz bánásmódja miatt olyan buskomor. Tegnap este Szabó később ment haza a szokottnál, amiért mostoha anyja részéről megdorgálásban volt része.

A 26 éves ember már nem volt szokva az ilyesmikhez, anyira a szívére vette mostoha anyja szavait, hogy reggel korán felkelt, fölment a padlásra és a kötőfékkal fölötötte magát. Mikor hat óra tájban észrevették, már halott volt. Hulláját a mentők a bajai temető hullaházába szállították.

INNEN-ONNAN.

Tegnap este a Terézpark bokrai között erőteljes férfihang hallatszott. Valami szomorú magyar nótát énekelt egy nekibusult ifju. A kellemes csengésű baritont gyönyörködve hallgatta a posztoló rendőr. Egyszer csak megindult a hang irányában. A fűben heverve csinos fiatal legényke dalolgotott. Iparos lehetett a ruházatáról ítélve.

— Hajja ifju, maga dalozott? — kérdi Endre bácsi.

— Alighanem — felel félvállról a legényke.

— Hajja-e? Önkegyednek jó akusztikussza van, pizt is szerezhetne a danászával.

— Hogyan?

— Hogyan e? Hát ugy, hogy ehun van az olfeun, a dilektor urnak szüksége vóna egy jó teloristára. Ajjon be hozzá. No gyűjön, majd bevezetem a dilektor urhoz a cirkuszba.

Es bevezette.

Könyvek, zeneművek, papíráruk, író- és rajzszerkek!

Jogi, politikai, közgazdasági, szépirodalmi, társadalomtudományi könyvek havi részletfizetésre.

Irodai és levélpapírok, egyszerű és díszes írószerek, ugyszintén minden más irodai cikkek nagy választékban.

Ügyvédi könyvek, izléses kivitelű nyomtatványok és írógépkellékek.

Legalkalmasabban beszerezhetők:

HEUMANN MÓR

könyv- és irodai cikkek kereskedésében

Szabadkán, Fő-tér, Rádics-féle ház a (Szent-háromsággal szemben).

Interurbán telefon-szám: 85.

SZINHÁZ.

* **Színház Baján.** Bajáról írják: Polgár Károly szinigazgató augusztus 3-án „A cigánybáró” operettel kezdi meg színielőadásait a bajai ipartestület nagytermében. A zenei kíséretet a szabadkai 86. dik gyalogezred zenekara szolgáltatja. A társulat személyzetében több kiváló erő van s a repertoár is elég változatosnak ígérkezik.

KÖZGAZDASÁG.

** **Az 1909-es buza minősége.** Az ország egy részében még lábbon áll a buza, de a vidéki malmok közül sokan már örlik az idei termést. A Molnárok Lapja kérdést intézett a malmokhoz a buza minőségéről. A beérkezett válaszok szerint a magyar buza az idén a tavalyinál jobb kvalitású, lisztelőbb, (kiadósabb) és 2-3 százalékkal magasabb sikértartalmu, mint a tavalyi termés ugyan azokon a helyeken. A siker minősége is, amelytől különben lisztünk exportképessége függ, kitünő. Ezen a téren tehát első lehetnénk a világpiacon, ha a kormány gondoskodik a kiviteli lehetőségekről.

** **Cukorrépatermés Bácskában.** A cukorrépa a Bácskában nagyon jól áll. Különösen jó termés várható Kerényen, Szivacon, Gádon és Katymáron, ahol a termés átlaga a 250 métermázsát meghaladja majd

14125/1909. tan. szám.

926-1-1

Árlejtési hirdetmény.

Szabadka város tanácsa az ujonnan épült 11 tanyai iskola bebutorozásához szükséges 1. 440 drb kétülékes pad, 2. 11 drb lábtörő (vasból), 3. 11 drb viztartószek, 4. 11 drb kályhaellenző, 5. 11 drb hygenikus kőpöcsésze, 6. 11 tanterembe fogas (iskolánként 83 foggal), 7. 22 drb Thonet-szék, 8. 11 drb kétajtós szekrény, 9. 11 drb fekete tábla, 10. 11 drb előadó asztal, 11. 11 drb katedra, 12. 11 drb hőmérő (Celsius szerinti beosztással) szállításra árlejtést hirdet.

a) A padok méreteit valamennyi pad zéró distantiával készítendő. Vagyis az ülőhely belső széle és az asztallap belső széle között — a függőleges meghuzása esetén — távolság ne legyen.

b) A padok egyharmadának hosszúsága 100, egyharmadé 90, és egyharmadé 80 centiméter.

c) Egyharmadnál az asztallap az ülőlaptól 18 cm. távolra legyen. Egyharmadnál az asztallap az ülőlaptól 20 cm. távolra legyen. Egyharmadnál az asztallap az ülőlaptól 22 cm. távolra legyen. Az ülőlap az asztallaptól 38 cm. távolra legyen, az ülőlap az asztallaptól 42 cm. távolra legyen, az ülőlap az asztallaptól 46 cm. távolra legyen.

d) Az asztallap a gyermek felé 5-2 cm. dülést mutasson.

e) A szekrények méretei 2 m. magas, 1-5 m. széles és 0-50 m. mély.

f) A táblák mozgatható szerkezetűek legyenek s a falhoz erősíthetők (keretes, kettős hurok szerkezetű). Az egyik lap írás-hoz vonalazva, a másik fénytelen fekete, kréta- és szivacstartóval.

g) Az előadó asztal 1-80 cm. hosszú, 0-90 m. széles, 0-85 m. magas, középütt fiókkal, két oldalt zárható rekeszszel az irattár számára.

h) A katedra 4 m. hosszú, 2 m. széles és 0-2 m. magas.

Részletes felvilágosítással a hivatalos órák alatt az állami népiskolai igazgató (központi iskola) szolgál s a szállítandó tárgyak mintái az új tanyai iskolákban a jelzett időkből megtekinthetők. A szállítás minőség és méretek tekintetében szigorúan az adott méretek, illetve a kijelölt minták szerint eszközlendő.

A szállítás a város belterületén a tanács által megjelölendő helyen vizsgáltatik felül s ezután a tárgyak az egyes iskolákba legkésőbb 1909. évi október hó 1-ig kiszállítandók: Nagyfényen a Vukov Márktól, Nagyfény-Györgyén határnál a Mukits Pétertől, Györgyénben a Kopilovics Lukácstól, Vámtelenen a Szkenderovics Jánostól megvevett, Tavankuton a Vukovits Jánostól, Hajdújárásán a Pataki Illéstől visszaváltott, Tavankuton a Pertics sor végén lévő városi földön, Tompán a 101. őrház melletti városi földön és a Betyár soron, a szegedi szőlők és a majsai uti szőlők mellett épülő iskolában.

Minden a mi a hazai ipar körén belül szállítható, innen szállítandó. Ettől eltérést csak a belügyminiszter engedélyezhet.

Az ajánlatok a városi tanács iktató hivatalába 1909. évi július hó 30. napjának d. e 10 óráig nyújtandók be. Elkészen benyújtott ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Az ajánlatok pecséttel lezárandók és a következő felirattal látandók el: „Ajánlat a tanyai iskolák butor felszerelésére“.

Ajánlati lap a városi főjegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt kapható.

Bánatpénzül 200 korona teendő le a városi házipénztárba. A házipénztártól nve-rendő nyugta az ajánlathoz csatolandó. Biztosíték a vállalati összeg 5 százaléka, amely összeg az odaitéléstől számított 8 nap alatt a városi házipénztárnál teendő le. A szállítással megbízott ajánlattevő a szállításért egy évig szavatol s a biztosíték csak az átvételtől számított 1 év múlva s csak akkor

fog kiutaltatni, ha a szállítás kifogástalannak találtatott. A vállalati összeg az átvételtől számított 60 nap alatt a városi házipénztárnál fog kifizettetni.

A beérkezett ajánlatok 1909. évi július hó 30. án d. e. 10 órára fognak a városházán a főjegyzői hivatalban bizottságilag felbontatni, amelynél az ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

Ajánlattevők az ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

Az ajánlatok tételenként teendők s a hatóságának jogában áll az ajánlatokat tételenként elbírálni és a szállítást ez alapon odaítélni. Fentartja magának a hatóság a jogot a szállítást esetleg megosztva biztosítani.

A hatóságának jogában áll az ajánlatokat az árra való tekintet nélkül elbírálni.

Szabadkán, 1909. évi július hó 24-én.

Dr. Biró Károly s. k.
kir. tanácsos, polgármester.

Egy ház eladó!

Van benne egy nagy bolthelyiség,
a hol italt is mérhet.

A házat mielőbb át lehet venni.

Ugyanott egy jó

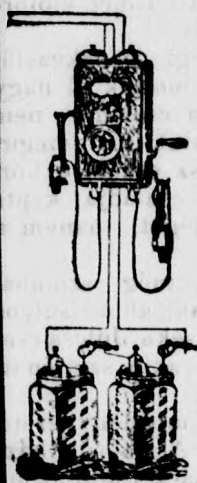
cséplőgép is
eladó. 899-20-18

A cséplőn új ponyva van és egy bódé is van. Rögtön lehet vele csépelni.

Tudakozódní lehet:

Szabadkán, VI. kör,
Prágaihid-utca 638. szám alatt.

Telefon-szám 369.

GÖRÖG ANDRÁS
villanyberendező műhelye
o Szabadkán, o

V. kör, Köteles-utca 249-ik számú saját házában.

881-10

Vizvezeték- és fürdőberendezések
a legjobb rendszer szerint.

Javitások gyorsan és szakszerűen
több évi jótállással.

Költségjegyzék díjmentes gyári áron.

Lapunk kiadóhivatalában kaphatók:

VELIKA DUHOVNA MANNA ili Duše Hrana u molitvama i pisama za kršćane katolike.
Sastavio Blaž Ralč. — Ára a kötés minősége szerint 6, 8 és 10 korona.

LAUDATE DOMINUM. Hangjegyes ének- és imakönyv az ifjuság számára. — Összeállította Kersch Mihály.
Egész vászonba kötve 80 fillér.

A MI IGAZ HITÜNK. Irta HIRSCH ÁGOSTON, fordította KÖRMÖCZY ERNŐ. — Ára füze 40 fillér, egész vászonba kötve 70 fillér.

AZ INKVIZICIO. Mi a valóság a sok hazugság között? Irta Petrányi Ferenc. — Ára 70 fillér.

HELYET A GYERMEKEKNEK. Irta P. HUCH. Fordította KÖRMÖCZY ERNŐ.
Ára 20 fillér.

KATH. LEGÉNYEGYESÜLETI DALFÜZÉR.
Kétszólamu egyesületi és hazafias dalok gyűjteménye Kersch Mihálytól. Ára kötve 40 fillér.

AZ IGAZ UT. KERESZTÉNY-SZOCIÁLIS RÓPIRAT. Irta Fröhvirth Mátyás. — Ára 30 fillér.

SZÓIMÁDÁS. POLITIKAI RÓPIRAT, II. KIADÁS. — Ára 20 fillér.

ÁPRILISJÁRATÁS. Bohózat 4 felvonásban. Irta HASZL GUIDO. Szabadon átdolgozta KERSCH MIHÁLY. Ára 1 kor.

A tanítói nyugdíjtörvény revíziója.

A bácsbodrogvármegyei községi tanító-egyesület szabadkai köre legutóbb megtartott közgyűlésén tárgyalta a központi elnökség megkeresése folytán a Magyarországi Tanítók Országos Bizottsága által a nyugdíjrevízió ügyében készített munkálatot (törvénytervezetet), amelynek során Mezőnerics Ferenc népközlési felügyelő igazgató hibáztatja, hogy a tanítóság az egész akcióban a részletkérdések körül meríti ki erejét. Mondjuk meg — így szól — mik a sérelmeink a fenálló 1875. évi XXXII. és 1891. évi XLIII. törvények révén, melyek a módosítandó szakaszai ezen törvényeknek és mi volna a tanítóságot megnyugtató radikális megoldás. Hogy mindez új törvény formájában avagy a meglévőnek a módosításával nyer-e kifejezést, azon ne a tanítóság hanem az illetékes miniszterium és a törvényhozás törje a fejét. A törvénytervezeteknek szerkezeti része, összeillesztése, megkonstruálása nem miránk tartozik. Részünkről ez igazán meddő munka volna, s csak az esetleges rosszakaróknak nyujtana támpontot, hogy az óhatatlan gixerekkel, konstruktív hibákkal lényegben is leintsen bennünket.

A maga részéről a 40 évi szolgálatot, özvegyeink és árváink mostoha ellátását és a procentuális befizetések aránytalan nagyságát tekinti sérelmeknek.

Ennek megfelelőleg: 1. Az 1875. évi XXXII. t. c. 28. §-ának második pontja aként volna módosítandó, hogy a fizetés-emelkedés után a különbözethez ne 50, hanem 20 százaléka fizetessék be az országos tanítói nyugdíjalap javára.

2. Módosítások az 1891. évi XLIII. t. c. második paragrafusának első pontja, harmadik és negyedik paragrafusának e pontja, ötödik paragrafusának második bekezdése és 11-ik paragrafusa. Mindez aképen, hogy a 40 évi szolgálat 35-re szállíttassék le, 10 szolgálati év után beszámítható fizetésünknek 40 helyett 50 százalékát kapjuk nyugdíj, a lakáspénz vagy a természetbeni lakásnak pénzgyenértéke a nyugdíjba számítható illetmények közé soroztassék, az özvegyek segélypénze az elhalt férj legutolsó beszámítható fizetésének 50 százalékát tegye a skálászerinti korlátozás nélkül.

A törvény egyéb rendelkezéseit törhetőeknek tartja és a lényeg érdekében a jelen akció során nem bolygatná.

Szólv szerint az orsz. bizottság szövegefordító munkálatainak szerencsétlen az a kitétele, hogy a tanítóság a 35 évi szolgálat ellenében még az eddiginél is nagyobb befizetéseket hajlandó teljesíteni. Erett megfontolás ilyen elhatározást nem szülhet. A 35 évi szolgálat a munkaadó érdeke. Az ember munkabírásának, teherviselésének ez a bölcsőbb mértéke. Ezentúl értékes munkát nem igen ad. Procentuális befizetésünk pedig már eddig is hallatlanul nagy. A fizetéskülönbözettel előálló 50 százalék egyenesen kimerítő. Az egyszer-mindenkorra öt, az évi 2 és a fizetésemelkedésekkor visszatérő 50 százalékos illeték — az államnak és az iskolafenntartóknak törvény által meghatározott nagyszegű hozzájárulásaival — még privát vállalatnak is tisztos üzletet biztosítana. Az állam más alkalmazottai a nyugdíjellátás körül megközelítőleg sincsenek illetékekkel úgy megterhelve, mint a tanítóknak a mondott törvények hatálya alá tartozó tömege. Az állam más alkalmazottai sőt az 1875. évi XXXII. és 1891. évi XLIII. törvények rendelkezései alá nem eső tanítók is 33 percentet meg nem haladó egyszer-mindenkorra befizetéseket eszközölnek csupán, amely mérték még fizetésemelkedéskor sem szenved változást. Allandó természetű évi befizetésről nálunk szó sincs. Márpedig ránk nézve a szolgálat egész ideje alatt csupán ez a tétel nem kevesebb mint 80 százalék terhet ró manapág. Ennek figyelembevételével a fizetéskülönbözethez nek bevezető szavaiban 50 helyett 20 százalékkal való megdézsmálását tekinti a viszonylagosabb és arányosabb mértéknek.

Méltányos és valóban gyökeres megoldásnak egyébként csak azt minősítheti, ami a tanítóság egészének az állami tisztviselők nyugdíjazásáról szóló 1885. évi XI. tc. rendelkezései alá vonását eredményezné. Ennek érdekében szól az előálló állami garancia ellenében kész volna egész eddigi alapunkat a magyar királyi kincstárnak birtokába juttatni, amit a tanítóságnak e tárgyban összehívandó egyetemes gyűlése szavazna meg. Alatta a tanítóság minden más illeték elejtésével szintén tisztán a 33 százalékos kulcs mértéke alá kerülne.

Határozat: A bácsbodrogvármegyei községi tanítóegyesület szabadkai köre Mezőnerics Ferenc fentebb vázolt hozzászólása után határozatképen kimondja, hogy a tanítóság nyugdíjügyét csak úgy látja igazán rendezetnek, ha ez a 35 évi szolgálatra és az özvegyi segélypénzre, valamint az árvák gyámpénzére, nemkülönben a lakáspénz beszámítására támasztott igényének beillesztésével az 1885. évi XI. tc. rendelkezései alá vonatik.

Ennek keresztülvitelére a megfelelő akcióban teljes erejével részt vesz. Amennyiben pedig a tanítóknak ez a kívánalma a törvényhozás akarátán megtörténik, úgy az 1875. évi XXXII. és 1891. évi XLIII. törvény 28. s illetve 2-5 és 11. §-ainak a Mezőnerics Ferenc által mondott irányban való megváltoztatását óhajtja.

Azt azonban már ezutal kategorice kijelenti, hogy a befizetéseknek az országos bizottság által kontemplált avagy bármely más irányu emelését minden körülmények között kárhoztatja.

Végül megbizsa Mezőnerics Ferenc tagtársát, hogy a bácsbodrogvármegyei községi tanítóegyesületnek Baján, augusztusban megtartandó közgyűlésén a szabadkai kör ezen álláspontját kifejtse.

Kladek Mihály, a bácsbodrogvármegyei tanítóegyesület szabadkai körének elnöke.

Kuluncsics János, a szabadkai kör jegyzője.

Bajai vasuti hid megnyitásának elhalasztása.

Csak néhány napja irtuk meg, hogy a bajai vasut megnyitásának érdekében még maguk a tervezők és vállalkozók is közreműködnek.

Megirtuk azt is, hogy küldöttség járt a kormánynál a megnyitást kérelmezve. A küldöttséget Sztéryni államtitkár fogadta. A fogadtatás eredményéről mit is irhattak volna mást, mint azt, hogy az államtitkár ur kegyelmesen megígérni méltóztatott a bajai hidnak minél előbb leendő megnyitását. Amde, amint most utólagosan kiderült, a dolog épenséggel nem így áll. A küldöttség nem dicsekedhetik sikerekkel, aminek odiuma azonban nem a küldöttségre, mint inkább a küldöttséget fogadó államtitkár urra háramlík.

Az építők kedvező ajánlatát előbb majd az államvasutak igazgatósága tanulmányozza. Ez ki tudja meddig tart.

A küldöttségnek meg Sztéryni a következőket mondotta: „az ügy most már nem sürgős.”

Erre a küldöttek hivatkoztak azon valószínűságra, hogy a bajai hidnak megnyitását immár nem csak Baja, hanem majdnem egész Délmagyarország sürgeti. Ez lett a bajuk, mert az államtitkár erre egész rövidesen letorkolta a küldöttséget a következő szavakkal:

„Figyéljék el kérem, nekem sohasem volt sürgős ez az ügy.”

Hát azt mi készségesen el is hisszük, de ha az államtitkárnak nem is sürgős, annál sürgősebb ám az egész délvideknek. Epen ezért talán nem ártana, hogy az a monstre küldöttség, mely most készül a miniszter elé, kifejtjené, hogy nem is az a fő, hogy mi sürgős az államtitkárnak, hanem az, hogy mi sürgős az országnak.

Válasz.

A „Bácskai Hírlap” című lapnak egy közleményét szóvá tettem a „Bácskai Napló” tegnapi számában. Szóvá tettem és nem „válaszoltam”, ahogy a B. H. nagyértelmességű (?) cikkezője csalhatatlanul (?) kijelenti.

De most válaszolok a második cikkére. Ne féljen. Hosszu nem lesz. Hogy értelmes, vagy értelmetlennek találja-e valaki, az, úgy, mint első cikkemről is, az olvasónak érteimi fejlettségétől függ. Vannak sokan, akik az elsőt is szépen megértették. A B. H. cikk-írójának csak részvétemet fejezem ki, hogy őneki értelmetlen.

Hogy irni nem tudok, azt én sajnálom legjobban. De fájdalomam még nagyobb azért, mert a kegyetlen sors nem engedte meg nekem azt a „választott” akat ért nagy szerencsét, hogy a Bácskai Hírlap szerkesztőségében, ahol az írásművészetnek egyedüli nagymesterei találhatók, tanulhattam volna stílust. Ez igazán kétségbeejtő...

De bele nyugszom balsorsomba. Csak azt jegyzem meg, hogy bánom, hogy a B. H.-nak reám vonatkozó cikkére, mely eltekintve attól, hogy az igazsággal — természet szerint — hadilábon áll, nem mondható ocsmánynak, kitérttem. Igazán, alig ismertem reá. Mintha nem a B. Hírlapot olvassam. Voltak, kérem, a B. H.-nak sokkal eredetibb, azaz ocsmány förmedvényei, melyek sokakat, engem is, jobban bántottak. S még sem irtam semmit reájok. Most irtam. Es tanultam belőle. Megtanultam azt a régi igazságot, hogy nem jó korpa közé keveredni.

Raich Balázs.

Keresztény szociális alapon szervezett fuvarosok céljai.

Ma, amikor a modern kor fejlődései az irányadók, minden társadalmi osztály bizonyos célért küzd és hogy célját elérni tudja, a szervezethez megdönthetetlen erejében keresi anyagi boldogulásának biztos alapját.

A szabadkai fuvarosok, kik eddig minden téren csak a nélkülözéseknek, keresetük megrövidítésének voltak kitéve, megunták azt az örökös szenvedésdus jármot és csatlakoztak a keresztény szociálisak közismert, munkások ősjogát lelkiismeretesen védők táborához. Belátták a fuvarosok azt, hogy ez már így tovább nem mehet és ha jogukat, egymást megértve akarják kivívni, egyedül a keresztényi elvek erejében kell csoportosulniok.

A keresztények táborában nincsenek jakabfillérek, ott nem nyuzzák meg a már ugyis kiéhezett munkásosztályt, hanem a szeretet jelében mennek abba a küzdelembe, a mely küzdelemnek a becsületes munka után járó tisztességes megélhetés a gyümölcse.

A fuvaros osztály talán sehol az országban nem áll olyan rosszul, mint nálunk Szabadkán. Nálunk többnyire olyan egyének végzik a fuvarozást, kik éppen a fuvarozási adót sosem fizetik és akik meg fuvar adó alatt roskadoznak, azok meg eljárnak napszámra, a fogukat piszkálni. Azt hiszem, hogy ez így nem mehet. Ha a város be tudja szedni az adót, akkor kell neki arról is gondoskodnia, hogy az adózók tisztességes keresethez jussanak. Ezt pedig úgy érhetjük el, ha a többi városok mintájára a fuvarosok kocsiját megszámozzuk.

K. K.

Tudni valók a szegedi kath. nagygyűléshez.

Az Országos Katolikus Szövetség, mint a nagygyűlés rendezője, értesíti az érdeklődőket, hogy a szegedi katolikus körben székelő elszállásoló bizottság a szállások elrendezésével készen van, és a jelentkezők szolgálatára áll. A szállások a következők: Szállodában egy ágyas szoba naponként 3-6 korona; nagyobb szoba két ágyval 6-10 korona II. Magánházakban elszál-